

بِه نام خدا

patient safety

ایمنی بیمار

اولين و مهمترين الزام در هر بیمارستان

آسيب نرساندن به بیماران است

تعریف ایمنی :

■ ایمنی بیمار عبارت است از رهایی از جراحات تصادفی که در اثر مراقبت های پزشکی و در نتیجه خطاهای پزشکی ایجاد می شود.

■ ایمنی بیمار از دیدگاه سازمان جهانی بهداشت WHO، عبارت است از اجتناب و خلاصی از آسیب های بی مورد یا بالقوه مرتبط با خدمات مراقبت سلامت است

چرا ایمنی بیمار بسیار مهم است؟

شواهد معتبر بین المللی نشان می دهد که ایمنی بیمار در مراکز بهداشتی درمانی در وضعیت مطلوبی قرار ندارد.

آمارها:

- در یک دهه ، مرگ هائی که به سبب تداخلات پزشکی ایجاد شده اند تقریبا ۸ میلیون می باشد که بیشتر از کل مرگ هائی است که آمریکا در همه جنگ ها داشته است
- بیش از نیمی از جمعیت آمریکا درمان های پزشکی غیر ضروری دریافت می کنند که برابر ۵۰۰۰۰ نفر در روز است.

■ ۷۰۰۰ بیمار هر ساله بعلت دست خط های نامرتب و درهم و برهم می میرند

■ ۵,۷ میلیون جراحی و درمانهای غیر ضروری در سال انجام می شود.

■ ۴۲٪ مردم مستقیماً توسط اشتباهات پزشکی یا داروئی تحت تاثیر قرار می گیرند.

انجمن پزشکی آمریکا:

■ هر سال ۱۶۰ هزار خطای اشتباهات اطلاعات شخصی در آزمایشگاهها اتفاق می افتد

■ ۷۰ درصد از **Adverse Events**ها قابل پیشگیری است .

■ ۲۴٪ از **Adverse Events**ها غیر قابل پیشگیری است

■ بیماران و خانواده ها اولین قربانی

■ ارائه کنندگان خدمات دومین قربانی

■ با هر سطحی از آموزش ، مهارت ، تجربه و انگیزه ممکن
است خطا کنیم

■ با توجه به ماهیت رفتار انسانامکان خطا وجود دارد

از دو عقیده غیر علمی حذر کنیم:

■ ۱- بی نقصی و کامل بودن

■ ۲- اگر ما افراد را به خاطر ارتکاب خطا **تنبيه** کنیم آنها در آینده خطای کمتری مرتکب می شوند

■ **خطا** : عدم موفقیت و پیشرفت اقدامات مطابق برنامه و یا نقص در خود برنامه

■ **خطای پزشکی** : هر نوع خطایی که در فرایند ارائه مراقبت سلامت رخ دهد چه باعث صدمه و آسیب به بیمار گردد و چه هیچ آسیب در پی نداشته باشد.

■ انواع خطاهای پزشکی: تشخیصی - درمانی - پیشگیری ،ارتباط، تجهیزات، نقص در سایر سیستم ها

انواع خطاها:

■ **خطای فعال**: اقدام یا عدم اقدام صورت گرفته توسط ارائه دهندگان خدمات بهداشتی درمانی

■ **خطای پنهان**: خطاهای غیر مشهود یا کمتر مشهود (سازمانی و مدیریتی) نیاز به گذشت زمان جهت مشاهده دارد

انواع خطا:

۱- رویداد ناگوار **Advers event**

۲- رویداد فاجعه آمیز **Sentinel event**

۳- رویداد نزدیک به خطا **Near miss**

Advers event رویداد ناگوار

■ حوادثی که اتفاق می افتد و به بیمار آسیب می رساند ولی حادثه وارد شده باعث ایجاد صدمه جدی نمی باشد و قابل جبران است مثلا اقداماتی که باعث طولانی شدن مدت اقامت بیماران شود و یا باعث افزایش هزینه بیمار گردد مثل سقوط بیمار از تخت.

Sentinel event رویداد فاجعه آمیز

منجر به مرگ یا صدمه جدی فیزیکی یا فیزیولوژیکی می شود. مثلاً مرگ بیمار به دلیل پنومونی متعاقب عمل جراحی ، از دست دادن یک عضو که به شرایط بیماری و یا بیماری زمینه ای مرتبط نباشد، جراحی اشتباه روی بیمار دیگر و یا عضو دیگر، خودکشی بیمار، تحویل نوزاد به خانواده دیگر و

نزدیک به خطا (near miss/close call):

■ اشتباهی که توانایی بالقوه ایجاد حادثه یا اتفاق ناخواسته را دارد اما به علت شانس متوقف شده و روی نداده است که می تواند به دلایل زیر باشد :

■ الف- مداخله همزمان افراد یا اعمال دیگر (مثلا پرستار متوجه اشتباه پزشک می شود)

■ ب- مرور مجدد اطلاعات (بررسی مجدد نام بیمار و نوع داروی تزریقی قبل از تزریق)

■ آنچه در بحث خطاهای پزشکی حائز اهمیت است گزارش دهی خطاهای پزشکی است. توجه به رویکرد سیستمی به جای سرزنش افراد خطاکار، بررسی و تجزیه و تحلیل عوامل تاثیر گذار بر پیدایش خطا در داخل سیستم و نهایتاً تغییر سیستم به گونه ای که احتمال وقوع خطا در آن کم شود ، از اهداف اساسی گزارش دهی خطاهای پزشکی می باشد.

۹ راه حل ایمنی بیمار

۱. توجه به داروهای با نام و تلفظ مشابه جهت جلوگیری از خطای دارویی

Look-alike, sound-alike medication names

۲. توجه به مشخصات فردی بیمار جهت جلوگیری از خطا

patient identification

۳. ارتباط موثر در زمان تحویل بیمار

communication during patient hand-overs

۴. انجام پروسیژر صحیح در محل صحیح بدن بیمار

performance of correct procedure at correct body site

۵. کنترل غلظت محلول های الکترولیت

control of concentrated electrolyte solutions

۶. اطمینان از صحت دارو درمانی در مراحل انتقالی ارائه خدمات

assuring medication accuracy at transitions in care

■ اجتناب از اتصالات نادرست سوند و لوله ها
avoiding catheter and tubing misconnections

۸. استفاده صرفاً یکبار مصرف از وسایل تزریقات
single use of injection devices

۹. بهبود بهداشت دست برای جلوگیری از عفونت مرتبط با مراقبت
های سلامتی
improved hand hygiene to prevent health
care-associated infection